

Inhoudsopgave

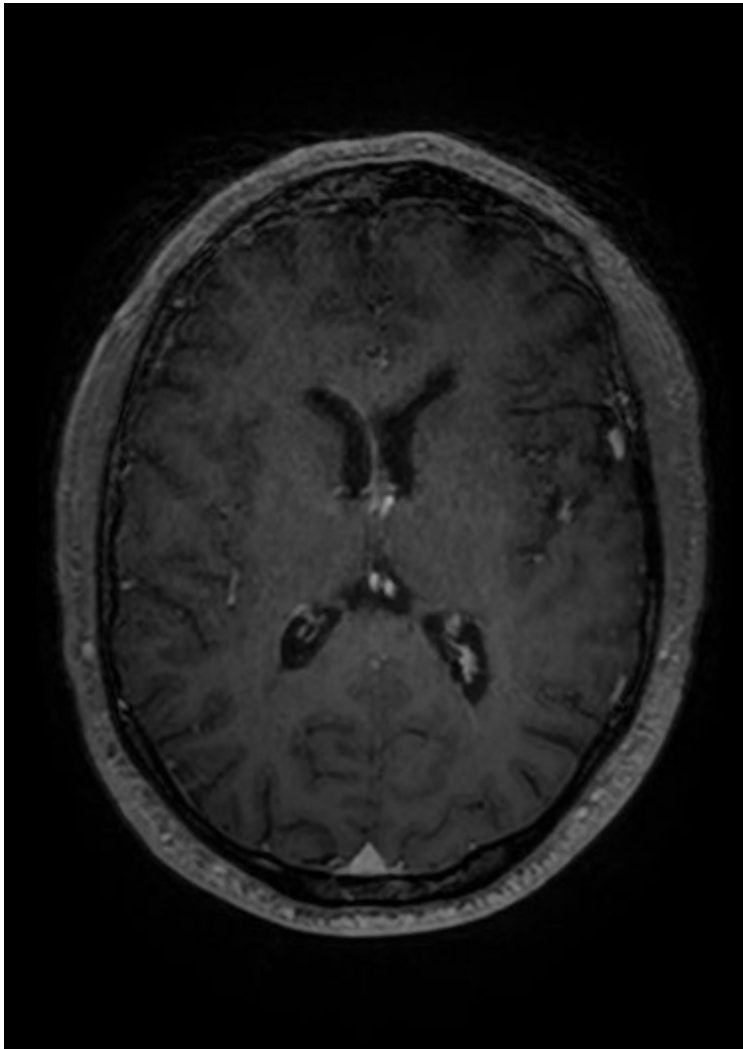
	Blz.
Voorwoord	3
Hoofdstuk 1, Wat is MS	4
Hoofdstuk 2, Soorten MS	6
Hoofdstuk 3, Klachten die voorkomen bij MS	9
Hoofdstuk 4, De behandeling van MS	11
Nawoord	13
Bronvermelding	14

Voorwoord

I chose the subject of MS because my bonus father has this disease.

Many people do not know what the disease is, and think it is a muscle disease. So what it isn't.

With this paper I try to make clear what the disease is and that it is different for every patient

.Dit is de hersenscan van Bertie. De witte vlekjes zijn MS vlekken.

HOOFDSTUK 1

Wat is MS?

Multiple sclerose is een centrale zenuwstelsel ziekte, de afkorting van multiple sclerose is MS. Je centrale zenuwstelsel bestaat uit je hersen en ruggenmerg, en dit is weer een onderdeel van je hele zenuwstelsel.

Heel veel mensen denken dat het een spierziekte is. Het is een chronische ziekte aan het centrale zenuwstelsel. Dat betekent dat het een ziekte is die niet over gaat, omdat daar nog geen medicijnen voor zijn. Maar daar zijn ze druk mee bezig, er zijn wel medicijnen die de ziekte vertragen.

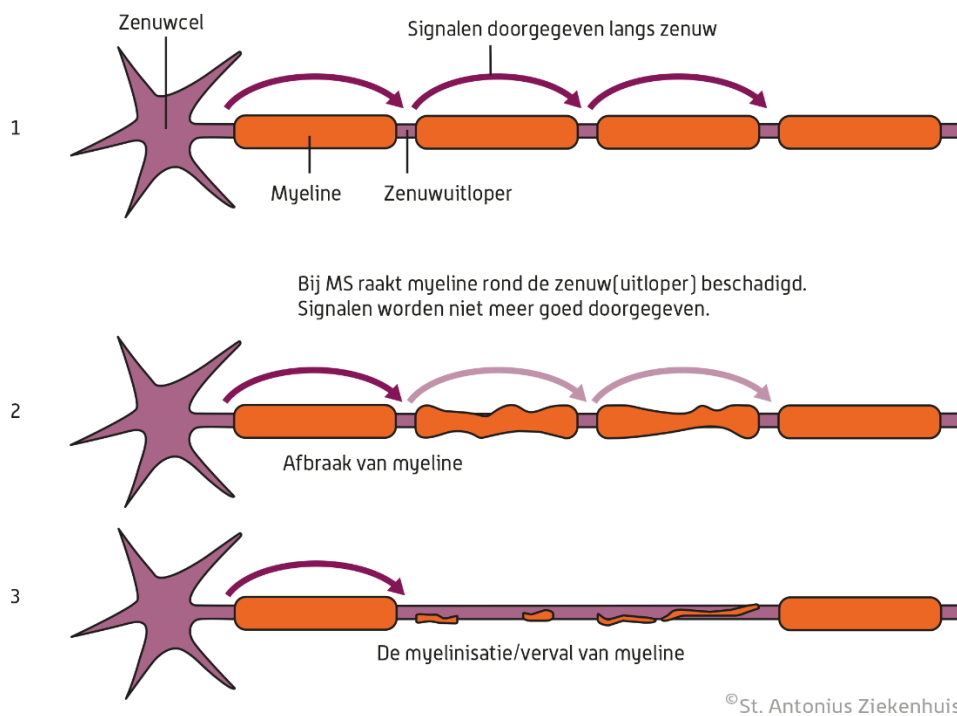
Het zijn vaak jongeren die MS hebben. Vaak zijn ze ongeveer 20 t/m 40 jaar oud als ze de diagnose MS krijgen. De meeste MS-patiënten zijn vrouw. In Nederland hebben ongeveer 25.000 mensen MS.

Van MS kan je niet voorspellen hoe het verloopt. Je hebt mensen die er niet heel veel last van hebben, de klacht die het meeste voorkomt is problemen met het zichtvermogen (dit hersteld vaak wel) en vaak ook vermoeidheidsklachten. Maar helaas heb je ook mensen die invalide worden.

Je hersenen krijgen signalen uit je lichaam. Ze reageren daar weer op en geven dan opdrachten door in je lichaam. Via je ruggenmerg worden de opdrachten door gegeven, bijvoorbeeld naar je arm en hand om iets op te pakken.

Om de zenuwen zit er een beschermlaagje en dat heet myeline. Het beschermlaagje zorgt ervoor dat de zenuwen goed werken. De signalen worden dan goed verstuurd naar je hersenen en weer terug. Bij mensen met MS wordt de myeline beschadigd door ontsteking. De ontsteking

kan wel weer overgaan, maar het laat dan wel een litteken achter. Dat litteken heet een verharding. Een moeilijk woord voor verharding is SCLEROSE. Een ander woord voor veel is MULTIPLE. Dus multiple sclerose betekend veel verhardingen. Dus omdat de beschermlagen van de zenuwen beschadigd zijn krijg je een soort kortsluiting. Je kan het vergelijken met een stroomdraadje. Als het plastic laagje om het stroomdraadje beschadigd raakt, kan je ook kortsluiting krijgen.

Om erachter te komen of je MS hebt ga je naar een neuroloog, dat is een soort zenuwdokter, hij maakt een MRI van je hoofd en ruggenmerg. Op de MRI kunnen ze vaak zien dat je ontstekingen hebt gehad. Soms is het nog niet helemaal duidelijk en moeten ze meer onderzoeken doen. De neuroloog moet dan een lumbaalpunctie doen. Ze nemen dan met een lange naald vocht uit je ruggenmerg. Als er in dat vocht bepaalde eiwitten inzitten kunnen ze daarmee bepalen of je MS hebt.

HOOFDSTUK 2

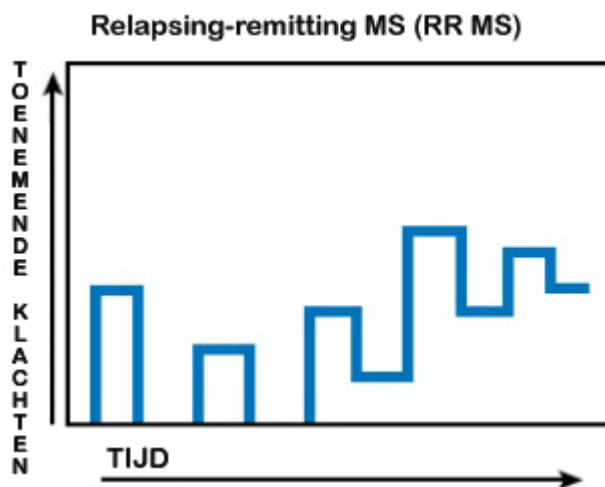
Soorten MS

Er zijn wel vier soorten MS, wat heel veel mensen niet weten. De belangrijkste zijn:

1. RRMS
2. SPMS
3. PPMS

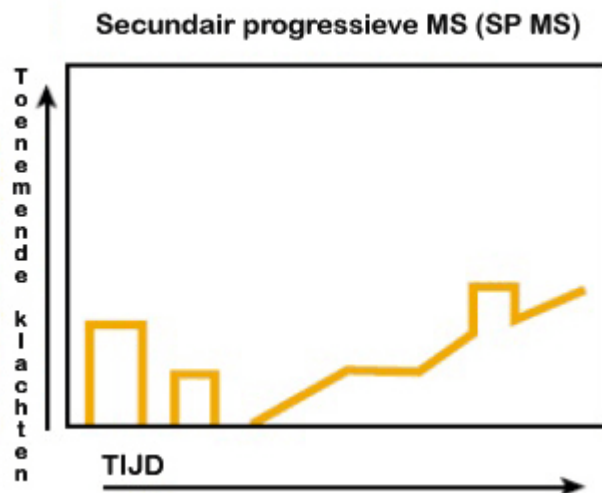
RRMS (Relapsing-Remitting MS)

RRMS is de soort MS die het meeste voorkomt. Ongeveer 85% van de patiënten die MS hebben, hebben deze soort. De klachten komen in golfbewegingen. Aanvallen wisselen af met rustige periodes waarin het lichaam gaat herstellen. Als de ontsteking is verdwenen kan je gaan herstellen. De rustige periodes kunnen maanden duren maar ook jaren. Bertie heeft deze vorm van MS.

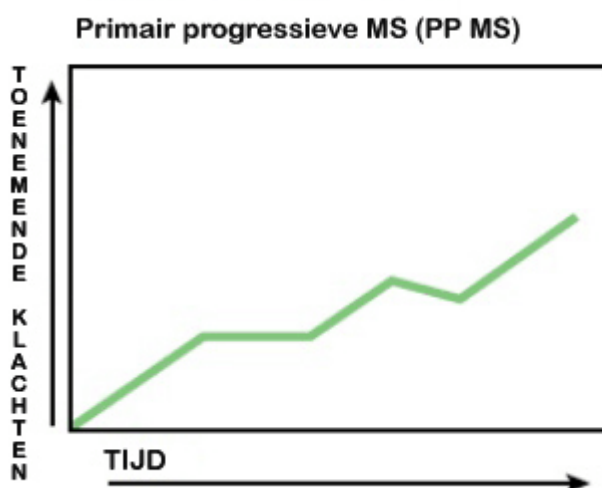
SPMS (Secundair Progressieve MS)

Van de patiënten die RRMS hebben krijgt 80% deze vorm. Je weet nooit wanneer je deze vorm krijgt, maar vaak ongeveer na 10 jaar dat je langzaam overgaat naar SPMS. Je krijgt dan wel minder aanvallen maar heel langzaam krijg je wel meer klachten. Je kan bijvoorbeeld steeds moeilijker lopen.

PPMS (Primair Progressieve MS)

De soort van MS komt gelukkig het minste voor. Ongeveer 5% van alle MS-patiënten hebben deze vorm. Vaak komt het voor bij mensen die al wat ouder zijn als ze MS krijgen. Deze mensen krijgen niet echt een aanval meer maar beginnen gelijk met klachten, die niet meer herstellen. Ook gaan deze patiënten langzaam achteruit.

De aanvallen die je krijgt heten schubs (je spreekt het uit als sjoeps). Een ander makkelijker woord voor schub is terugval. Als je een schub hebt betekend dat vaak dat je een nieuwe ontsteking hebt. Door de ontsteking kan je nieuwe klachten krijgen, deze kunnen dan weer verdwijnen maar helaas ook blijvend zijn. Maar ook je oude klachten kunnen dan verergeren als je een schub hebt. Helaas kunnen ze nooit voorspellen wat er gaat gebeuren tijdens een schub.

Hoofdstuk 3

Klachten die voorkomen bij MS

De klachten die je krijgt bij MS zijn heel erg verschillend, want iedereen heeft wel andere klachten. De ene heeft die klacht en de andere heeft een ander heeft een andere klacht niemand iedereen is gelijk

De klachten die het meeste voorkomen zijn:

1. Vermoeidheid
2. Evenwichtsprobleem
3. Oogklachten
4. Geheugenproblemen
5. Loopproblemen
6. Plasproblemen

Vermoeidheid

Mensen die MS hebben zijn vaker moe dan niet zieke mensen. MS patiënten moeten hun energie ook goed verdelen. Als ze bijvoorbeeld een dagje weg willen naar bijvoorbeeld de dierentuin, moeten ze dagen van tevoren al bijna niets doen. En na dat dagje dierentuin moeten ze vaak ook enkele dagen bijkomen. Omdat mensen niet altijd kunnen zien dat je geen energie meer hebt, snappen ze je niet altijd.

Evenwichtsprobleem

Omdat je hersens seintjes geven aan je lijf om je evenwicht bewaren blijf je recht staan. Maar omdat MS de zenuwen in je hersenen aantast kan het zijn dat je geen juiste seintjes krijgt. Je staat dan ineens niet meer zo stevig op je benen.

Oogklachten

Vaak zijn de oogklachten het een van de eerste klachten van MS. Je krijgt pijn aan je oog, je gaat slecht zien, of erger zelfs je ziet helemaal niets meer. Je hebt dan een oogzenuwontsteking. Meestal gaan de klachten wel over.

Hoofdstuk 4

De behandeling van MS

De belangrijkste vraag die er is: Is MS te genezen. Het antwoord is heel simpel. NEE, helaas is er nog geen medicijn tegen MS gevonden.

Er worden heel veel onderzoeken gedaan maar helaas is er nog geen medicijn gevonden tegen MS.

Maar er zijn wel behandelingen/medicijnen die het allemaal een beetje makkelijker maken.

Medicijnen die er zijn:

1. Die de aanval stoppen
2. Medicijnen die remmen
3. Symptoommedicijnen

Medicijnen die de aanval stoppen:

Als je een aanval (schub) hebt moet je vaak naar het ziekenhuis, je krijgt daar dan een kuur met medicijnen via het infuus. Je krijgt dan prednison. Die kuur duurt vaak 3 dagen, soms moet je dan 3 dagen in het ziekenhuis blijven, maar vaak moet je dan voor een paar uur naar het ziekenhuis komen om aan het infuus te worden aangesloten. Deze kuur zorgt ervoor dat de schub sneller stopt, en dat je sneller hersteld.

Medicijnen die remmen:

Er zijn ook al best veel medicijnen die ervoor zorgen dat je bijna geen schub meer krijgt. Je hebt er die je elke dag bij jezelf moet inspuiten, maar er zijn ook pilletjes. Van sommige medicijnen moet je maar 1 keer per dag innemen, en van anderen soms wel 2. Het is per MS-patiënt verschillend welk medicijn je gaan gebruiken.

Symptoommedicatie:

Dat zijn medicijnen die iedereen kan gebruiken. Bijvoorbeeld paracetamol tegen hoofdpijn of andere pijnen.

Behandelingen voor MS-patiënten.

Veel MS-patiënten gaan naar een revalidatiecentrum daar werken allemaal mensen die je kunnen helpen om beter om te gaan met je MS.

Welke behandelingen kun je krijgen:

1. Fysiotherapie
2. Ergotherapie
3. Logopedie
4. Dieet

Fysiotherapie:

Door oefeningen te doen met de fysiotherapeut kan je je spieren trainen om weer sterker te worden. Ook helpt de fysio je met beter leren lopen, of om op je houding te letten.

Ergotherapie:

De ergotherapeut helpt je om met de dingen die de normaal elke dag doen het makkelijker te maken. Ze gaan kijken wat je nodig hebt om dingen weer te kunnen doen en welke hulpmiddelen je hier voor nodig hebt.

Logopedie:

Soms hebben MS-patiënten problemen met praten. Ze komen niet goed meer uit hun woorden of ze kunnen niet goed meer slikken. De logopedist helpt om je weer goed te kunnen praten en slikken.

Dieet:

Nu is gezond eten voor iedereen goed, maar voor MS-patiënten is het ook heel belangrijk. Het is niet bewezen dat het helpt maar ze denken dat gezonde voeding wel invloed heeft op MS.

Nawoord

I found it fun and educational to work on this piece. I have learned a lot about MS. Also liked looking up things on the internet and talking to people with MS. I now know that no MS patient is the same.

Now I also understand better why Bertie (bonus father) is so often tired, and often sleeps during the day. And that he sometimes hurts.

I hope that by reading my paper you have also learned more about this incurable disease.

Bronvermelding

<https://msresearch.nl/>

<https://mskidsweb.nl>

MS verpleegkundige ADRZ Goes, mevrouw den Braber

Bertie Menheere (bonuspapa en patiënt)